

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu ja esiopetusjärjestelyt Laitilan kaupungissa syksyllä 2022

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valinnut Laitilan kaupungin järjestämään kaksivuotista esiopetuskokeilua vuosina 2021–2024. Kokeiluun valittiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeilulain (1046/2020) mukaisesti satunnaisotannalla kuntia tai kunnista koostuvia alueita. Koska kokeilu perustuu koeasetelmaan, kunnat eivät ole voineet hakeutua tai ilmoittautua siihen itse.

Kelpoisia toimipaikkoja ovat ne, jotka voivat tarjota samassa paikassa täydentävää varhaiskasvatusta. Laitilassa täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa.

Huoltajilla on ollut mahdollisuus valita, haluavatko he lapsensa valtakunnalliseen kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka pohjaa opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteeseen lisätä koulutuksellista tasa-arvoa.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa lisäämällä lasten osallistumista esiopetukseen osana varhaiskasvatusta. Kokeilussa kehitetään esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta eri näkökulmista, selvitetään varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen jatkumoa, tutkitaan huoltajien palveluvalintoja sekä kerätään tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Kokeiluryhmään valituille lapsille kaksivuotinen esiopetus on velvoittavaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on velvoittanut lapsen huoltajaa huolehtimaan siitä, että lapsi joko osallistuu kaksi vuotta kestäväseen kokeilutoimipaikassa järjestettyyn esiopetukseen tai muuhun kaksivuotisen esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu on siis lakiin perustuva, Opetus- ja kulttuuriministeriön kokeilu, johon Laitilan kaupunki on määritelty osallistumaan.

Kaksivuotisella esiopetuksella on oma esiopetussuunnitelma

Opetushallitus on julkaissut opetussuunnitelma perusteet kaksivuotisen esiopetuksen kokeilua varten, jotka on tarkoitettu kokeiluun osallistuville, satunnaisesti valituille kunnille ja toimipaikoille. Näiden pohjalta Laitila on laatinut oman kokeiluopetussuunnitelmansa.

Kaksivuotisen esiopetuksen perusteissa määritellään tavoitteet esiopetuksen järjestämiselle ja opetukselle. Perusteissa otetaan huomioon kokeilussa mukana olevat aiempaa pienemmät lapset.

Kokeilun opetussuunnitelman perusteissa korostetaan lapsilähtöistä, leikkiin ja tutkivaan havainnointiin perustuvaa pedagogiikkaa sekä lasten hyvinvoinnista

huolehtimista. Lasten osaamiselle ei aseteta tavoitteita, vaan kaksi vuotta kestävässä esiopetuksessa kukin lapsi saa edetä oppimisessaan omaan tahtiinsa.

Opetushallitus on valmistellut opetussuunnitelmaperusteita yhdessä varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden ja tutkijoiden kanssa. Perusteet on laadittu niin, että sen mukainen toiminta ja opetus muodostavat luontevan osan lasten oppimisen polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Kaksi vuotta antaa opettajille aiempaa paremman mahdollisuuden keskittyä pitkäkestoisesti esiopetuksen tavoitteiden mukaiseen toimintaan sekä toiminnan kehittämiseen. Vaikka kaksivuotinen esiopetus antaa toiminnalle lisää aikaa, ei julkaistavissa perusteissa ole laajasti lisätty oppimisen alueiden tavoitteita. Asiantuntijat pitivät tätä tärkeänä valmisteluvaiheessa. Uusien lisäsisältöjen sijaan opetuksessa voidaan syventyä tarkemmin lapsia kiinnostaviin aiheisiin. Kokeilun perusteissa on vahvistettu kestävään elämäntapaan liittyvää laaja-alaista osaamista. Myös lasten monilukutaitoon ja matemaattisen osaamiseen liittyviä opetuksen tavoitteita on vahvistettu Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) arviointien perusteella.

Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun ulkopuolelle jääneet 2016 syntyneet lapset

Vuonna 2016 syntyneitä jäi kaksivuotisen esiopetuskokeilun ulkopuolelle 13 lasta. Näille esikoululaisille on lähetetty kirje esikouluun ilmoittautumisesta. Kaikille tarjottiin ensisijaiseksi esiopetuspaikaksi Kappelimäen esiopetusta, jotta ryhmä saataisiin järjestettyä. 13 lapsesta kuitenkin vain kahdeksan lasta ilmoittautui Kappelimäkeen. Näistä kahdeksasta esikoululaisesta seitsemän tarvitsee täydentävää varhaiskasvatusta.

Sivistysvaliokunta on 19.10.2020/§30 päättänyt, että esiopetusta järjestetään nykyisissä esiopetuspaikoissa lukuvuoteen 2023-2024 saakka tai niin kauan kuin esiopetusryhmiin saadaan vähintään kymmenen lasta/ryhmä ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus saadaan järjestettyä mahdollisimman pienillä kuljetuskustannuksilla. Päätös on osa Laitilan kaupunginvaltuuston hyväksymää talouden tasapainottamisohjelmaa.

Esiopetusta ei tulla järjestämään syksyllä 2022 Kappelimäen koulussa, lapsiryhmän jäädessä alle sivistysvaliokunnan vuonna 2020 määritellyn ryhmäkoon. Opetusta kaksivuotisen esiopetuskokeilun ulkopuolelle jääneille tullaan antamaan osana varhaiskasvatusta Laitilan kaupungin esiopetussuunnitelman mukaisesti. Päiväkodeissa ja koulussa järjestettävässä yksivuotisessa esiopetuksessa on toteutettu samaa esiopetussuunnitelmaa ja tämän esiopetussuunnitelman mukaista opetusta saavat lapset, jotka eivät ole osallistuneet OKM:n kokeiluun.

Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuvat 2017 syntyneet lapset

Väestökisteritietojen mukaan 2017 syntyneitä lapsia on Laitilassa 87. Syksyllä 2022 kaksivuotisen esiopetuskokeilun aloittaa 82 lasta. Kokeilun ulkopuolelle on jäämässä 5 lasta.